

בריטניה: מחיר הטימוס

ציני ובלתי אנושי במיסגרת מאבק המעצמות. שריהחוק של קאמבודיה, הון סן, כינס מסיבת-עיתונאים בבודאפט, בירת הונגריה, והודיע שצבא וייטנאם יעזוב את קאמי בודיה אם האמריקאים והסינים יפסיקו את הסיוע הצבאי לחמאר רוד' ויפנו את בסיסיהם בגבול תאילנד-קאמבודיה. סן דיווח לעיתונאים שמישטר האנג סאמרין, שזכה בבתירות הכלליות באפריל (יש, כמובן, ספיקות ביחס למידת החופש בבחירות) שולט בכל רחבי המדינה ונעזר גם בלאקומוניסטים המתנגדים לחמאר רוד'. רישמית זומנה הוועידה עליידי חמש מדינות אסייאתיות, תאילנד, אינדונסיה, סינגפור, מאלזיה והפיליפינים. קורט ולדהיים, מזכיר האו"ם, ממש נאלץ לזמן את הוועידה בלחץ אמריקאי, בעיקר של שריהחוק של ארצות הברית, אלכסנדר הייג. המטרה העיקרית של הוועידה היא לסכל את שאיפת ממשלת האנג סאמרין לזכות בהכרת העצרת הכללית של האו"ם בנובמבר. ההצעות הרישמיות כוללות נסיגת כל הצבאות הזרים מקאמבודיה, פירוק נשק מכל הטיעות היריבות, משלוח כוח-חירום של האו"ם וקיום בחירות בחסות האירגון הבינלאומי, אך בפנום-פן, בירת קאמבודיה, חוששים שצעדים אלה יביאו את פול פוט לשלטון. הם יעשו הכל לעצור את אנשי האס"א של החמאר רוד'. חבל שגם בנושא זה, שאינו אינטרס ישראלי חיוני, נמצאת ישראל בצד הלא-נכון של המיתרס.

הודו: מהלומה

לברית-המועצות

מדינות החוץ הסובייטית בדרום-מערב אסיה התבססה תמיד על ההנחה, הנכונה בדרך כלל, שהיריבות בין הודו לפקיסטאן היא גורם כמעט קבוע. היחסים הגרועים בין הודו לסין סייעו אף הם בהדירה הסובייטית להודו. מישטרה של אינדירא גאנדי אינו פרו-קומוניסטי. היחסים בינה לבין המפלגה הקומוניסטית בהודו היו תמיד גרועים. עובדה זו לא מנעה מהסובייטים, שהציגו את שלהם בכל הקשור לתומכיהם בארצות-לא-קומוניסטיות היא מסורתית, להעניק לאינדירא תמיכה מאסיבית.

חינויותה של הודו לברית-המועצות היא מובנת מאליה. הפלישה לאפגניסטאן סיבכה את הסובייטים עם רוב מדינות דרום-מערב אסיה. הפקיסטנים, הסינים והי אמריקאים (בסיוע מצרי) מסייעים למורדים באפגניסטאן, ומנהלים מסע דיפלומטי מוצלח ביותר נגד הסובייטים בכל רחבי העולם המוסלמי, כולל איראן. האיבה הקשה בין הודו לפקיסטאן, מאז תום השילטון הבריטי ב-1947, איפשרה לסובייטים לקיים השפעה בלתי מבוטלת בהודו, מה גם שההודים חוששים מאוד גם משכנתם האדירה, סין העממית.

אינדירא גאנדי אינה מגלה רגישות מיוחדת לדעת-הקהל העולמית. בתקופת שילטונה הקודם חיסלה אינדירא את חופש העיתונות בהודו ושלחה למאסר את טובי אנשי העיתון והרוח בארצה. השבוע היא הודיעה שהודו לא תסכים לשום פיקוח בינלאומי על הכורים הגרעיניים שלה. כור גרעיני חמישי נמצא עתה בתהליך בנייה במערב המדינה.

צעד לכיוון סין. אבל השבוע ספגו הסובייטים העסקים בוועידה הפרובלמטית של המיפלגה הקומוניסטית הפולנית, מהלומה בלתי צפויה מנייר-דלהי. ממשלת הודו הכריזה על כמה צעדים משמעותיים לשיפור היחסים עם סין, ובעיקר להידוק קשרי המסחר שלה עם פקין. המכון לסחר-החוץ של הודו הכין את התשתית לכינון סחר מאסיבי בין שתי הארצות, שיהיה מבוסס על המטבע ההודי, הרופי. סין והודו הסכימו שהבנקים המרכזיים שלהן יאפשרו מימון הדדי של הסחר ביניהן ללא צורך במטבע קשה. אמריקאי או אירופי. שתי הארצות ישתפו פעולה במסעי-פירסום למוצרים. בחקר שווקים ובתיאום טכנולוגי. מיסוד הסחר הסיני-הודי יצור בעצם שוק משותף בו יחזק חלק יותר ממיליארד וחצי בניי-אדם!

גם יצוא מוצרים לארצות אחרות ייעשה במשותף. מדובר בעיקר ביצוא תה ומתכות נדירות המצויות בשפע בסין ובהודו. המו"מ כבר הגיע לשלבים מתקדמים ביותר. הוא מהווה נקודת מפנה היסטורית בתולדות אסיה ובמערב הבינלאומית העכשווית.

שהטיפול בסימפטומים יעלים מעיני הציבור את המחלה עצמה. לעומת זאת מתארגנת במפלגה אופוזיציה בראשות ראשיהממשלה לשעבר, אדוארד הית ושרי-העבודה ג'יימס פריור.

חוסר הרגישות שגילתה תאצ'ר, שאף סירבה לבטל את השתתפותה באירוע חברתי סנובסטי, בעיצומן של המהומות, הגביר את הזעם נגדה. פירסום רישמי של מיפלגת הלייבור הבריטית הגדיר את תאצ'ר כ"חלאה שתמיט אסון על בריטניה". חבר פרלמנט מליורפול, איש השמאל בלייבור, אריק הפר, קרא לעומת תאצ'ר בפרלמנט: "את אישה מטופשת!"

פרשנים אמריקאים הקדישו טורים רבים לניתוח פרשת תאצ'ר, לא רק בשל התעניינותם המיוחדת בבריטניה. נשיא ארצות-הברית, רונאלד רגן, אימץ מדיניות חברתית-כלכלית וזה כמעט לחלוטין. הם מבקשים להחריע בפני הציבור האמריקאי שיש מחיר כבד לטימוס.

קמבודיה:

ועידה מיותרת

סטירת הלחי שספגה ישראל בוועידת ניו-יורק לעתיד קאמבודיה האפילה, כרגיל, על הנושא העיקרי, נישולו של שגריר ישראל באו"ם, הפרופ' יהודה בלום, מארוחת-ערב הגיגית לפי דרישת אינדונסיה ומאלזיה היה, כמובן, מעליב. לעלבון נתוספה גם אירוניה כפולה: הוועידה ייתה על טהרת המדינות האנטי-סובייטיות וגם שם מותרת ישראל. ולפי דיווחים עקשניים ברוב כלי-התיקשורת

שגריר כדום (עם שמור)

טטירת-לחי ועלבון

הרציניים בעולם, מספקת ישראל נשק ותחמושת לאינדו-נסיה. נשק זה הופעל גם בטבח-העם ההמני שערכו האינדונסים במורח-טימור.

שואה 2. כמעט מיותר לציין את ההיבט הטראגי של מעורבות ישראלית בוועידה למען רוצח המיליונים, מנהיג החמאר רוד', פול פוט. העובט הזה היה העיתון היחיד בישראל שיצא נגד תמיכת ישראל בנאצים של פול פוט. האופוזיציה הראשית בישראל גם היא התעלמה מהעובדה שראשיהממשלה, מנחם בגין, הסוחט כל טיפה אפשרית מהתסביכים האירופיים עקב שואת מילחמת-העולם השנייה, הורה לבלום לתמוך בחמור רוד', שביצעו שתייה שיטתית בכני עמם והרגו יותר משני מיליון בניי-אדם.

הפגנת סרק. משקפים בני-יורק ראו בוועידה הפגנת-סרק מיותרת. מישטר האנג סמארין הפרו-וייטנאמי שיקם את הריסות קאמבודיה בסיוע וייטנאמי וסובייטי ואף נעזר בחברות-צדקה מערביות, כמו אוקספאם הבריטי. רוב הקאמבודים חוששים משובם של מרצחי החמאר רוד', וראים בתמיכה האמריקאית-סינית כפול פוט צעד

ב-1965 הקדיש השבועון האמריקאי טיים, כתבת-שער ענקית לבירת בריטניה, לונדון. הכתבה היתה אופטימית, וזהרת, עתירת מידע על נפלאותיה של העיר. בריטניה היתה באופנה. הביטלס והרולינג סטונס היו בשיא תהילתם, הסרטים האנגליים הקדימו בשנות-אור את המוצר ההוליוודי המנוון, האופנה הבריטית הצעירה והמהפכנית דחקה את פאריס והפכה את עיר-האורות לפרובינציה אפורה.

מיליוני תיירים אמריקאים זרמו ללונדון בעיקבות

בריטניה '61' בשער "טיים" בתים בוערים ואבטלה

שירי התהילה בטיים. אפשר היה לראותם מעיינים במפות המפורטות של השבועון, מחפשים את רחוב האופנה, קארנבי סטרייט, רוכשים שעונים עתיקים בשוק יום-השבת של פורטובלו רוד.

גם השבוע יצא טיים בכתבת-שער "בריטית". שני שוטרים טיפוסיים, במצב של כוונות-על, צולמו על רקע בניין בוער בעיר הצפונית ליוורפול. גם הכותרת בישרה רעות: "מדוע בוערת בריטניה". ואמנם בריטניה בערה. אפילו הגליון הוורודד של היומן הכלכלי הסופר-שמרני פייננשל טיימס, בישר בכותרתו הראשית על מהומות חמורות ביותר בשלושים ערים בבריטניה. השמות אמרו הכל. כולן ערי-תעשייה בעלות אוכלוסיה מעורבת ושיעור גבוה במיוחד של אבטלה.

אשה מטופשת. בשיטחיותו הרגילה מיקד טיים את הסיבה לפרוץ המהומות ב"תערובת סוככה של קנאות, מצוקה, שיעמום ופשוט תאוות-בצע פושעת." אבל אפילו כתבי טיים, שתיארו את עמידתם הצר'צילית של ראשי הממשלה מרגרט תאצ'ר ושרי-הפנים שלה ויליאם וייטלאו נגד הבוזזים והמבעירים, לא יכלו להתעלם מהמציאות. כפי שדווח במדור זה פעמים רבות, הגיע מיספר המובטלים באי הבריטי (56 מיליון תושבים) ל-2.7 מיליון. אם תימשך מדיניותה של תאצ'ר יגיע השנה מיספרם ליותר מ-3 מיליון.

מיספר זה אינו מיקרי. הוא תוצאה ישירה של מדיניות מכוונת, "מוניטאריסטית", שכללה קיצוצים אכזריים בתקציבי הרווחה ובמיסוי. הקיצוצים כללו גם את רוב הקורסים להכשרה מקצועית לצעירים, ושלחו לרחוב עשרות אלפי בוגרי-תיכון, שחורים ולבנים, ללא תעסוקה וללא כל הכוונה חברתית ומקצועית.

תאצ'ר לא מגלה כל סימני חרטה. האגף הימני במפלגת תה, הנתמך עליידי שרי-הפנים וייטלאו ויו"ר הסיעה השמרנית בפרלמנט, סיר פרנסיס פים, דורשים אמצעים חריפים נגד המתפרעים, יותר כוח למישטרה, ומקווים

מצא עזר את הלמוט

עזר וייצמן וראש-ממשלת גרמניה, הלמוט שמידט, הגיעו להסכמה לבבית בנייה. שמידט היה קומק לפגישה עם וייצמן, כדי לזכות במעין רהביליטציה, אחרי ההתקפות היראיות של מנחם בגין. נקמה-נחמה פורתא של וייצמן, שהפך לפוליטיקאי כימעט בלה-ירלוונטי, לפחות זמנית, אחרי שבגין הצליח לנצח בבחירות יוני '81 ב'לעזית.